

ÖVERSIKTSPLAN 2040

Örnsköldsviks kommun

Samrådsredogörelse
Granskningshandling

Samrådsredogörelse

Översiktsplan 2040 - Örnköldsviks kommun

Granskningshandling 2025-09-03

Kontakt

Örnköldsviks kommun,

Järnväggsgatan 6

891 88 Örnköldsvik

0660 - 880 00

kontaktcenter@ornskoldsvik.se

www.ornskoldsvik.se

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
Bakgrund.....	4
Vad är en översiktsplan?	4
Läsanvisning	5
2. Samrådsprocessen	6
Fortsatt översiktsplaneprocess.....	8
3. Samråd för Översiktsplan 2040.....	9
Sammanställning av inkomna synpunkter	9
Redovisning och bemötande av synpunkter	11
4. Sammanfattning och svar på de vanligaste synpunkterna	12
Översiktsplanens utformning och grunder	12
Vindkraft.....	15
Norra Ulvön	16
Transportinfrastruktur	17
Täkt i Ravesta	19
5. Ändringar i översiktsplanen efter samråd	20
Sammanfattning större ändringar	20
Ändringar i kapitel 1	21
Ändringar i kapitel 2	21
Ändringar i kapitel 3	22
Ändringar i kapitel 4	24
Ändringar i kapitel 5	39
Ändringar i kapitel 6	42
Planeringsunderlag.....	44
Redaktionella ändringar.....	44

1. Inledning

Bakgrund

År 2019 beslutade kommunfullmäktige att ta fram en ny, digital, kommunomfattande översiktsplan. Under perioden år 2020–2024 förde kommunen dialog med allmänheten, politiker och kommunkoncernens tjänstepersoner och ett planförslag sammanställdes utifrån nya kommunala utvecklingsambitioner och lagstiftning. För planförslaget upprättades en hållbarhetskonnekvensbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

När ett förslag till översiktsplan upprättas ska kommunen samråda med olika parter för att informera om samt samla in väsentlig kunskap för det rådande ämnet enligt plan- och bygglagen. Under tillväxt- och planutskottet den 11 februari 2025 beslutades att planförslaget skulle gå ut på samråd. Mellan den 26 februari - 30 april 2025 ställdes planförslaget ut på samråd.

Samrådsredogörelsen sammanfattar och bemöter de synpunkter som kommit in under samrådet, för både översiktsplanen och hållbarhetsbedömningen inklusive miljökonsekvensbeskrivning. Samrådsredogörelsen tydliggör också vilka förändringar som har gjorts i översiktsplanen inför granskning.

Samrådsredogörelsen består av detta dokument som gällande redogör för större frågor och ändringar. Enskilda synpunkter och bemötanden finns i bilagorna D1-7. Bilagorna är indelade efter hur synpunktslämnare har grupperats.

Vad är en översiktsplan?

En översiktsplan är ett viktigt styrdokument för samhällsutvecklingen i kommunen. Den anger en övergripande vision och riktlinjer för hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras på lång sikt. Genom att ange mål och strategier för bostadsbebyggelse, infrastruktur, miljöskydd och andra viktiga områden, bidrar översiktsplanen till en hållbar och strategisk utveckling av kommunen. Översiktsplanen ska spegla den politiska majoritetens uppfattning och beslutas av kommunfullmäktige.

Översiktsplanen tydliggör också hur kommunen tillgodoser riksintressen och gällande miljökvalitetsnormer. Planen redovisar på vilket sätt kommunen tar hänsyn till olika allmänna intressen och vilka avvägningar och prioriteringar som ska göras när det finns intressen som står emot varandra. Planprocessen fungerar också som en utgångspunkt för samtal mellan stat och kommun om hur statliga intressen kan tas om hand på ett övergripande sätt i kommunens fysiska planering.

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900) ha en aktuell översiktsplan som gäller för hela kommunen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men utgör ett stöd och ramverk i efterföljande beslut, till exempel vid kommunens egen detaljplanering

och bygglovsprövning, men också vid andra myndigheters beslut. Den utgör även ett stöd vid externa utvecklingsinitiativ. De områden som pekas ut i översiktsplanen bedöms vara lämpliga för utveckling, men det är fortfarande möjligt att ta fram detaljplaner och ansöka om bygglov utanför dessa områden. I efterföljande steg i samhällsbyggnadsprocessen, exempelvis detaljplaner och bygglov, krävs ofta ytterligare utredningar för genomförandet av åtgärderna och hur dessa påverkar sin omgivning.

Det är kommunfullmäktige som antar översiktsplanen och under varje mandatperiod ska kommunen ta ställning till om översiktsplanen är aktuell och hur kommunen ska fortsätta sitt arbete med översiktsplaneringen, i en så kallad planeringsstrategi. Denna förändring trädde i kraft 2020. Det innebär ett mer rullande arbete med översiktsplaneringen än tidigare. Under tiden översiktsplanen är gällande har varje nämnd, förvaltning och kommunalt bolag ansvar för att göra bedömningar och ta beslut i enlighet med planen.

Läsanvisning

Samrådsredogörelsen innehåller en beskrivning av hur samrådet genomförts, en sammanfattning av de vanligast förekommande frågorna samt en genomgång av de ändringar som gjorts i planförslaget. I och med att det inkom 476 yttranden har dessa med sina bemötanden samlats i bilagorna D 1–7, för att samrådsredogörelsen inte ska bli för lång. Bilagorna är indelade efter hur synpunktslämnare har grupperats.

2. Samrådsprocessen

När ett förslag till översiktsplan upprättas ska kommunen samråda med olika parter för att informera om samt samla in väsentlig kunskap för det rådande ämnet. Plan- och bygglagen 3 kap. 8§ anger ”När kommunen upprättar ett förslag till översiktsplan ska kommunen samråda med länsstyrelsen, regionen och de kommuner som berörs. Kommunen ska också ge kommunens medlemmar, de andra myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle att delta i samrådet. Syftet med samrådet är att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Under samrådet ska kommunen redovisa förslaget innehåll, skälen för förslaget, förslaget konsekvenser och det planeringsunderlag som har betydelse för bedömningen av förslaget.”

Nedan beskrivs hur samrådsprocessen sett ut.

Tidiga dialoger

För att samla in kunskap, tankar och idéer om framtidens Örnsköldsvik i ett tidigt skede av processen anordnades flera allmänna dialogmöten under hösten 2020. Dialogerna skedde i form av workshops och ägde rum i Bjästa, Björna, Bredbyn, Husum, Ulvön samt på stadshuset Kronan. Med kartor som grund diskuterades lokala utvecklingsfrågor. Kommunen riktade sig även särskilt till ungdomar genom att anordna workshops tillsammans med Advisory Board och Gymnasiesärskolan. Under perioden som de tidiga dialogerna pågick fanns även möjlighet att lämna in synpunkter via E-post. Under denna period genomfördes även dialoger med föreningar, näringsliv och myndigheter.

Avgränsningssamråd av MKB

Inom ramen för samrådet har kommunen genomfört avgränsningssamråd med länsstyrelsen och andra berörda kommuner. Syftet var att komma fram till vad som vid ett genomförande av översiktsplanen kan ha betydande miljöpåverkan och koncentrera miljökonsekvensbeskrivningen till de frågorna. Miljökonsekvensbeskrivningen är inkluderad i bifogad hållbarhetskonsekvensbedömning (HKB) inklusive miljökonsekvensbeskrivning, bilaga A.

Intern samrådsprocess

Översiktsplanen är ett viktigt och vägledande dokument för stora delar av den kommunala organisationen och dess bolag. Därför har arbetet med att ta fram samrådshandlingen skett i nära samarbete med koncernens olika delar och funktioner, både genom dialogmöten och remiss av samrådshandlingen.

Planförslaget ställs ut på samråd

Mellan den 26 februari - 30 april 2025 ställdes planförslaget ut på samråd. En kungörelse om att samrådet startats publicerades i Örnsköldsviks Allehanda, Tidningen 7 samt på kommunens digitala anslagstavla. Det publicerades också nyheter på kommunens hemsida och sociala medier, samt ett reportage i tidningen Nolaskogs. Inför att samrådet skulle påbörjas presenterades planförslaget för samtliga råd och för kommunfullmäktige.

Planförslaget fanns att ta del av digitalt via plattformen och som PDF på kommunens hemsida. Det fanns även möjlighet att läsa tryckta exemplar som ställts ut på Stadshuset Kronan, Arkenbiblioteket i Örnsköldsvik samt biblioteken i Husum, Bredbyn, Bjästa, Björna, Skorped och Trehörningsjö. På de ställen där planförslaget var utställt fanns även flyers med kort information om samrådet och en QR-kod till plattformen. Via dessa flyers kunde intresserade medborgare enkelt få tillgång till det digitala planförslaget och möjlighet att läsa och lämna synpunkter hemma om det föredrogs. Flyers fanns även att hämta på biblioteksbussen och kommunens alla servicepunkter.

Synpunktsinsamling

Under samrådsperioden var det möjligt att lämna synpunkter på olika sätt. Allmänheten uppmuntrades till att använda det digitala synpunktsformulär som var inbyggt i plattformen. Det digitala synpunktsformuläret interagerade med planförslagets karta. Det gjorde det möjligt att lämna synpunkter på planförslagets utvecklingsområden och LIS-områden eller på en valfri plats i kartan. Det var även möjligt att lämna sina synpunkter via E-post, brev eller vid något av samrådsmötena.

Samrådsmöten

Ett flertal samrådsmöten, både fysiska och digitala, ägde rum under samrådsperioden. Kommunen planerade och utförde tre digitala möten samt sex fysiska på orterna Bjästa, Bredbyn, Björna, Husum, Ulvön samt Örnsköldsviks centralort. Utöver de planerade samrådsmötena blev kommunen inbjuden av engagerade medborgare till tre extrainsatta möten i Trehörningssjö, Köpmanholmen och Sidensjö. Mötena gav möjlighet till ytterligare diskussion kring viktiga frågor lokalt för bygden.

Vid mötestillfällena närvarande tjänstepersoner samt representanter från den politiska styrgruppen.

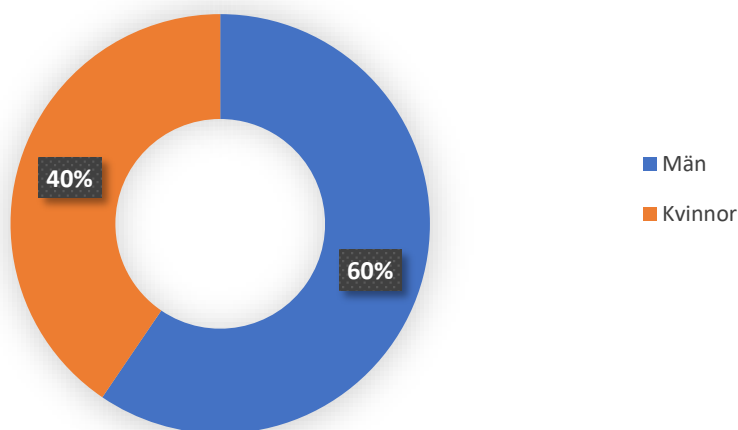
Mötena inleddes med att informera medborgarna om syftet med sammankomsten, vad en översiktsplan är för något samt en sammanfattning av vad som framkom under den tidiga dialogen som genomfördes 2020. Det presenterades även vilka lokala förslag som pekats ut i översiktsplanen och syftet med den digitala plattformen. Efter presentationen demonstrerades det digitala synpunktsformuläret. Medborgarna uppmuntrades att lämna synpunkter på översiktsplanen då det är ett av kommunens viktigaste styrdokument.

Sammanlagt har cirka 450 personer närvarat på samrådsmötena. Det var en markant skillnad på antalet deltagare beroende på om det var ett digitalt eller fysiskt möte. De

fysiska mötena stod för ca 96 procent av det sammanlagda deltagandet, medan resterande 4 procent närvarande vid något av de digitala mötena.

Deltagargruppen under samrådsmötena bestod av 60 procent män och 40 procent kvinnor, se figur 1.

Könsfördelning

Figur 1. Diagrammet visar könsfördelningen under samrådsmötena.

Fortsatt översiktsplaneprocess

Efter samrådet bearbetas förslaget till översiktsplan utefter inkomna synpunkter. Den bearbetade versionen av översiktsplanen kallas för granskningshandling och ställs ut för insamling av nya synpunkter i det som kallas för granskning. Under granskningsskedet finns det därför återigen möjlighet till påverkan och insyn för myndigheter och allmänhet. Efter granskningsskedet sammanställer kommunen de synpunkter som kommer fram i ett särskilt utlåtande. Där redovisas också vilka ändringar som görs efter granskningen.

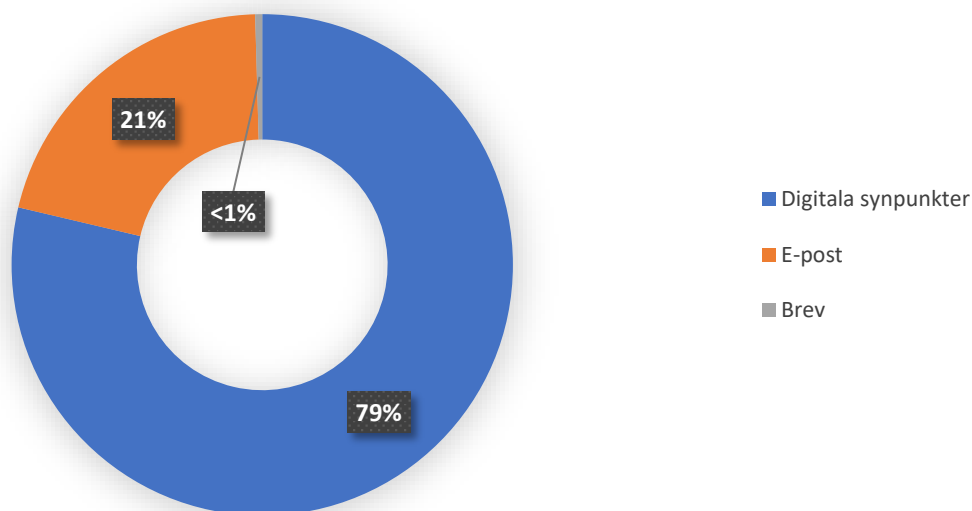
Efter granskning kan mindre justeringar göras i förslaget till översiktsplan. Sedan sammanställs ett slutligt förslag till översiktsplan, en så kallad antagandehandling. Antagandehandlingen beslutas därefter politiskt i kommunfullmäktige. När planen är antagen och fått laga kraft inleds arbetet med att förverkliga planens intentioner. Inför nästa mandatperiod ska översiktsplanen följas upp för att se om den behöver revideras. Detta fastslås i en så kallad planeringsstrategi som tas fram efter avslutad valperiod.

3. Samråd för Översiktsplan 2040

Sammanställning av inkomna synpunkter

Under samrådsperioden inkom yttranden från allmänheten, myndigheter, föreningar och näringslivet. Totalt inkom 476 yttranden. Cirka 80 procent av yttrandena inkom via det digitala synpunktsformuläret och 20 procent via e-post. Ett fåtal yttranden skickades in via brev se figur 2. Det digitala synpunktsformuläret användes i synnerhet av privatpersoner medan yttranden via e-post användes av samtliga kategorier av synpunktslämnare.

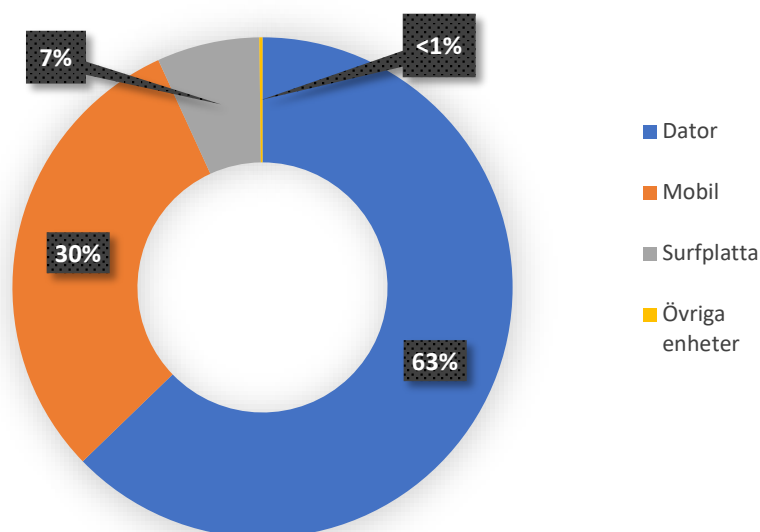
Fördelning av inkomna yttranden

Figur 2. Diagrammet visar fördelningen av inkomna yttranden under samrådet utifrån om de inkommit som digitala synpunkter, e-post eller brev.

Under samrådsperioden besöktes den digitala plattformen av totalt 1 446 personer som tillsammans genomförde 2 635 sessioner. Plattformen var tillgänglig på digitala enheter. Dator var den vanligaste digitala enheten som användes vid besök av plattformen, se figur 3. Den vanligaste vägen som besökare använde sig av för att nå det digitala planförslaget var via plattformens webbadress följt av länkar på Facebook och Örnsköldsviks Allehandas webbsida. Ett genomsnittligt besök i plattformen varade i drygt åtta minuter.

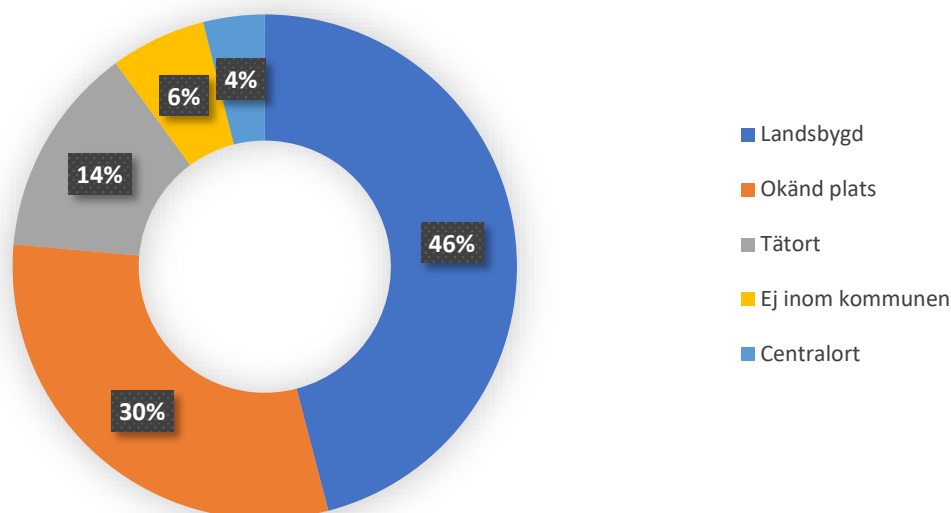
Digitala enheter

Figur 3. Diagrammet visar fördelningen av vilka digitala enheter som nyttjas för att använda den digitala plattformen.

I synpunktsformuläret som användes kunde avsändaren kryssa i fem olika alternativ om vart synpunktsinlämnarna bor eller verkar. Majoriteten av de digitala synpunkterna kom ifrån landsbygden, vilket angetts av 46 procent av de svarande. Därefter var det 30 procent som angav okänd plats och 14 procent angav tätort. Ej inom kommunen angavs av 6 procent och centralorten 4 procent av de svarande, se figur 4.

Digitala synpunkter kopplat till geografisk plats

Figur 4. Diagrammet visar var de digitala synpunktsinlämnarna bor och verkar utifrån kategorierna landsbygd, okänd plats, tätort, ej inom kommunen och centralorten.

Redovisning och bemötande av synpunkter

Inkomna synpunkter och bemötande redogörs i bilagor. Synpunkterna har uppdelats utifrån innehåll, det för att tydliggöra hantering och bemötande. Det innebär att vissa längre yttranden har delats upp i flera synpunkter och kortare synpunkter presenteras i sin helhet. Antalet synpunkter som bemöts är därmed flera än antalet inkomna yttranden. Alla synpunkter har fått ett bemötande. Där det varit möjligt har synpunkter med samma innehåll bemötts i grupp.

Synpunkterna har sorterats utifrån vilken grupp av svarslämnare dom tillhör, dessa återfinns i bilagorna D 1–7.

Gruppering är gjord utifrån:

- Myndigheter, kommuner och regioner
- Kommunala nämnder och råd
- Kommunala bolag
- Näringslivet
- Föreningar och intresseorganisationer
- Politiska partier
- Privatpersoner

4. Sammanfattning och svar på de vanligaste synpunkterna

Översiktsplanens utformning och grunder

Många synpunkter har kommit in som berör planförslagets utformning, digitala presentation och skillnader mot tidigare översiktsplaner.

Planförslaget är utformat för att i första hand läsas i digitalt format. Det finns idag inget krav på att översiktsplaner ska vara digitala men många kommuner har påbörjat processen mot digitala översiktsplaner. Det pågår ett nationellt arbete med att skapa en digital, sammanhållen samhällsbyggnadsprocess där alla datamängder som är en del av processen ska vara digitala och standardiserade. Målet är att göra samhällsbyggnadsprocessen snabbare, effektivare och mer samordnad.

Planförslaget är framtaget baserat på Boverkets ÖP-modell 2.1. Genom att gå över till en modell så standardiseras innehållet i översiktsplanen jämfört med tidigare planer. Förändringen innebär att kartan blir en större och mer framträdande del av översiktsplanen än vad den tidigare varit. Texten knyts mot kartan i större utsträckning och presenteras annorlunda jämfört med tidigare översiktsplaner. När dessutom ett flertal fördjupade och tematiska tillägg till översiktsplanen ska arbetas fram och bli en enhetlig översiktsplan har kommunen valt att i denna, första digitala version minska detaljeringsgraden jämfört med vissa fördjupade översiktsplaner.

Det är framför allt den så kallade mark- och vattenanvändningskartan som skiljer sig från tidigare översiktsplaner. I mark- och vattenanvändningskartan får hela kommunens geografiska yta en markanvändning, utifrån Boverkets ÖP-modell, som motsvarar platsens mest framträdande geografiska karaktärsdrag. Det vill säga, är platsen främst tätortsbebyggelse, skogslandskap, större väg, kraftledning, öppet hav och så vidare. Till denna markanvändning knyts sedan majoriteten av översiktsplanens riktlinjer – på antingen kommunövergripande, markanvändnings- eller lokal områdesnivå. Om exempelvis bebyggelseutveckling är aktuellt inom ett område med markanvändningen mångfunktionell bebyggelse, tätort – så är det dessa riktlinjer som ska vara vägledande tillsammans med de kommunövergripande och/eller tematiska riktlinjerna i kapitel 6 som är relevanta för platsen.

Planeringsprinciper vid utpekande av utvecklingsområden

Synpunkter har kommit in som rör varför översiktsplanens målsättningar och urval av utvecklingsområden.

Översiktsplanen pekar ut ett antal utvecklingsområden för ny bebyggelse – främst tätortsbebyggelse med fokus på bostäder och industri och verksamheter. Till grund för utpekanden ligger dels mål för planeringen, dels grundläggande planeringsprinciper.

Mål för planeringen är att möjliggöra för 5 000 fler invånare och 2 000 fler arbetstillfällen. Detta har inneburit att fokus varit att peka ut områden för industri och verksamheter samt för mångfunktionell bebyggelse i tätorterna och småskalig bostadsbebyggelse vid kusten.

För översiktsplanens serviceorter och närorter gjordes strukturanalyser tidigt i planarbetet för att skapa en överblick över orternas möjligheter till bebyggelsekompletteringar. Utifrån dessa identifierades ett flertal möjliga utvecklingsområden. För vidare arbete valdes utvecklingsområden baserat på ett antal planeringsprinciper.

De principer som legat till grund vid urval av områden för verksamheter och industri har varit:

- Områdena ska vara näringslivsmässigt intressanta markområden utifrån tillgång till transportinfrastruktur, el-infrastruktur och andra viktiga faktorer för verksamhetsetableringar.
- Ska ligga (förutom i fallet Hållen) i direkt anslutning till en ort för att kunna främja hållbara transporter, och om inte det längs transportstråk för kommunikationer.
- Förlägg så att anslutning till kommunal VA-hantering är möjlig (Hållen undantagen)
- Förlägga områden för verksamheter till mark där intressekonflikterna är låga, dvs en stor sannolikhet för genomförbarhet vid exploateringsintresse.
- Undvika jordbruksmark i största möjliga mån.
- Undvika mark som omfattas av klimatrelaterade risker såsom ras, skred och översvämning.

De principer som legat till grund vid urval av områden för småskalig bostadsbebyggelse:

- Förlägg längs stråk för kommunikationer, för att främja och understödja kollektivtrafik och hållbara transporter.
- Förlägg till områden som kommer inkluderas vid MIVA:s kommande utbyggnad av det kommunala vatten- och avloppsnetet.
- Förlägga områden för verksamheter till mark där intressekonflikterna är låga, dvs en stor sannolikhet för genomförbarhet vid exploateringsintresse.
- Undvika jordbruksmark i största möjliga mån.
- Undvika mark som omfattas av klimatrelaterade risker såsom ras, skred och översvämning.

De principer som legat till grund vid urval av områden för bostäder och annan tätortsbebyggelse (såsom LSS-boenden, skolor etc):

- I anslutning till befintlig bebyggelse, för att kunna nyttja befintlig infrastruktur på effektivaste sätt samt främja centrumfunktioner och hållbara transporter.
- Om inte i en tätort så längs ett stråk för kommunikationer, för att främja kollektivtrafik och hållbara transporter.
- Förlägg så att anslutning till kommunal VA-hantering är möjlig.

- Förlägga bostadsområden där intressekonflikterna är låga, dvs sannolikheten för en planläggning/utbyggnad ska vara hög.
- Undvika jordbruksmark i största möjliga mån.
- Undvika mark som omfattas av klimatrelaterade risker såsom ras, skred och översvämning.

Bygga utanför utpekade områden

Synpunkter har kommit in under samrådet som rör utvecklingsområdena i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanfattningsvis handlar synpunkterna om önskemål om att utvecklingsområden ska tas bort eller läggas till. Det finns synpunkter som utgår från tolkningen att en plats måste pekas ut som utvecklingsområde, annars läggs en 'död hand' över platsen. Det finns också synpunkter som utgår från att om översiktsplanen pekar ut ett utvecklingsområde så är det likställt med att området är färdighanterat och kommer byggas i närtid. Man undrar varför markägare inte fått komma till tals och varför man inte varit delaktig i processen.

En översiktsplan är ett vägledande dokument för hur kommunens mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Det är ett strategiskt måldokument som speglar den politiska majoritetens uppfattning i denna typ av frågor.

I en geografiskt stor kommun kommer bebyggelseutveckling aldrig ske enbart där översiktsplanen pekar ut den. Utvecklingen kan ske på många olika sätt; genom förtätning, genom spridd bebyggelse tillkomst utanför tätorterna och genom riktade utvidgningar av serviceorter och närorter. Kommunen välkomnar initiativ till utveckling både inom och utom de utpekade utvecklingsområdena. Till stöd för detta finns översiktsplanens riktlinjer.

Utvecklingsområden som pekas ut i planförslaget ska ses som lämpliga val när det är aktuellt med en riktad utvidgning av en serviceort eller närort. Om en prioritering måste ske mellan olika större utvecklingsinitiativ i en ort bör dessa prioriteras. För en närmare beskrivning av urvalsgrunderna se *Planeringsprinciper vid utpekande av utvecklingsområden*.

Angående när och hur dialog sker så är samrådet den tidiga dialogen. Under samrådet har alla som berörs av samrådsförslaget möjlighet att inkomma med synpunkter. Skulle kommunen, eller någon annan exploatör vilja gå vidare med utvecklingen av ett utpekat utvecklingsområde skulle det lämpligast göras i samband med planläggning eller vidare process. Det är i detta skede som direkt riktad dialog sker med markägare och närboende. Det är här frågor som markägandeskap, bullernivåer, utformning av in- och utfarter med mera hanteras.

Översiktsplanen och detaljerade frågor

Översiktsplanen gör avvägningar mellan allmänna intressen – dvs stora övergripande samhällsintressen. Flertalet synpunkter som inkommit under samrådet rör frågor om mark-/fastighetsägarskap, genomförande av specifika insatser, åtgärder eller utredningar. Samhällsbyggnadsprocessen har många delar och steg. Frågor som rör markägarskap eller olika typer av genomförandefrågor hör i regel till senare steg i samhällsbyggnadsprocessen.

Många synpunkter är på en för detaljerad nivå eller är för specifika för en översiktsplan. I de fall dessa frågor är hemmahörande inom den kommunala organisationen och koncernen så vidarebefordras synpunkterna till berörda enheter. I de fall information som inkommit under samrådet är på en mer detaljerad nivå än planförslaget tas detta med som kunskapsunderlag i framtida arbete, även om de inte inburit att justeringar gjorts i planförslaget.

Vindkraft

Under samrådet har det inkommit många synpunkter angående vindkraft, både för och emot nya etableringar inom kommunen. Övervägande del av synpunkterna var dock emot en fortsatt utveckling och framför allt de i samrådet föreslagna områdena för ändrad användning. Inför granskning har kommunen valt att ta bort områdena med ändrad markanvändning; Hästliden, Brattmyrliden och Hällberget ur översiktsplanen. Områdena med utvecklad markanvändning kvarstår då de sedan tidigare finns utpekade i tillägg för vindkraft till den nuvarande översiktsplanen, TÖP 2008. Detta gäller områdena Granliden, Stormyrberget och Bursjöleden. För Granliden har ett 12:6 samråd hållits med Länsstyrelsen. Utifrån underlaget till detta samråd har avgränsningen av området justerats i översiktsplanen för att bättre spegla en möjlig utbyggnad. Stormyrberget och Bursjöleden har laga kraftvunna miljötillstånd.

Kommunens nya förhållningssätt att inte peka ut områden för ändrad markanvändning innebär att nya områden för vindkraft kan prövas inom hela kommunen, förutom inom världsarvet Höga kusten samt områden som genom sikt kan påverka världsarvet negativt. Det finns begränsade möjligheter till fortsatt utbyggnad av vindkraft inom kommunen på grund av stora ytor med höga natur-, kultur- och friluftsvärden samt för rennäringen. Även totalförsvarets och Örnsköldsviks Airports intressen innebär begränsningar i möjliga utbyggnader. Att hitta möjliga områden för vindkraft kräver flertalet utredningar och kommunen anser att detta inte är prioriterat just nu. Kommunen har redan tagit ett stort ansvar för den fossilfria energiproduktionen.

Genom att inte peka ut områden läggs större ansvar på vindkraftsbolagen och Länsstyrelsen. I tillståndsprövningen ska bolagen redogöra för hur vindkraftverken påverkar människor, arter och miljö i områdets närhet. För att visa på hur vindkraften kan komma att påverka omgivningen tar bolagen fram ett fördjupat underlag som består av utredningar och inventeringar. Detta underlag är mycket mer detaljerat än det som

kommunen tar fram inför en översiktsplan. Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation tar sedan beslut utifrån det underlag som bolagen presenterar. Genom tillståndsprövningen säkerställs att störningarna för människor och miljö är godtagbara. Bolaget behöver bevisa att de åtgärder de planerar kan genomföras med hänsyn till människor och natur.

För att Länsstyrelsen ska kunna ge tillstånd krävs det att kommunen tillstyrker en etablering. Det innebär att kommunen har möjlighet att väga in både positiva och negativa aspekter när beslut om tillstyrkan ska fattas. Länsstyrelsens tillåtighetsprövning fokuserar på miljöpåverkansfaktorer och graden av dessa. Kommunen har ett ansvar att väga olika intressen mot varandra vilket kan skapa konflikter på lokal nivå. Vindkraftsetableringar kan påverka människor och livsmiljöer samtidigt som de är en viktig resurs till förnyelsebar energi med vinning för såväl verksamheter och boende inom kommunen som för klimatet.

Inför tillståndsprövningen skickar ofta bolagen in en anmälan om samråd till Länsstyrelsen för den åtgärd som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön. Detta kallas för ett 12:6 samråd. Där kan Länsstyrelsen ställa krav på inventeringar och utredningar för att undersöka påverkan på bland annat naturvärden, friluftsliv och landskapsbild. I beslutet kan Länsstyrelsen ge villkor för eller förbud mot den föreslagna åtgärden utifrån värdena. Under tillståndsprövningen kan Länsstyrelsen kräva anpassningar av vindkraftsexploateringen, det vill säga att det sätts villkor och skyddsåtgärder för att så långt som möjligt minimera den negativa påverkan på växt- och djurlivet. Vindkraftsparker är dock en stor exploatering i ofta orörd natur vilket innebär att det är ofrånkomligt att naturen påverkas. Länsstyrelsens roll är att säkerställa att denna påverkan inte blir betydande.

Norra Ulvön

Under samrådet har det inkommit många synpunkter som rör Norra Ulvön. Många synpunkter handlar om huruvida och på vilket sätt Norra Ulvön bör utvecklas. De flesta synpunkterna uttrycker en önskan om ökade möjligheter till ny bebyggelse, medan vissa synpunktslämnare har motsatt åsikt och vill inte se bebyggelseutveckling, framför allt i Ulvöhamn. Relaterat till bebyggelseutvecklingen finns många synpunkter kring att landskapsbildskyddet anses utgöra ett hinder för utveckling. Utöver detta förekommer även många synpunkter som rör utvecklingen och det som benämns som överlevnaden av ön i ett större perspektiv. Detta inkluderar frågor som inte ryms inom ramen för översiktsplanen och den fysiska planeringen.

Örnsköldsviks kommun har sedan länge en intention att möjliggöra utveckling på Norra Ulvön, samtidigt som de värden som gör just Norra Ulvön unikt och attraktivt bevaras. En utmaning är att det landskapsbildskydd som finns för stora delar av Ulvön idag kan uppfattas som otydligt i sin skyddsform. Utifrån kommunens avsikter har en utredning påbörjats för att kartlägga de värden och skydd som finns idag. Utredningen ska även ta fram tydliga riktlinjer och vara ett underlag till utformning av detaljplaner och

områdesbestämmelser. Kommunen kommer att samarbeta med Länsstyrelsen för att skapa samsyn för vilka värden som finns och som bör bevaras genom riktlinjer, detaljplaner, områdesbestämmelser och andra skyddsformer. Detta ska göra det tydligare för exploatörer och tjänstemän att ta beslut vid utveckling.

Innehållet i den fördjupade översiktsplanen från 2011 och utredningens delresultat kopplade till översiktsplaneringen har utvärderats. Detta har anpassats till att inrymmas i formatet för den nya digitala översiktsplanen, som bygger på Boverkets ÖP-modell. Utifrån det, har samrådshandlingen till granskning kompletterats med följande:

Utvecklingsområden och riktlinjer

Lämpliga områden för bostadsbebyggelse och turism- och besöksnäringens verksamhet pekas ut i Ulvöhamn och Fjären. Denna utveckling är viktig för att möjliggöra åretruntboende och för att bibehålla eller utöka servicenivån. Tillsammans med specifika utvecklingsområden har även riktlinjer för Ulvöhamn, Fjären och Norra Ulvön i sin helhet inkluderats i planförslaget till granskning. Sammantaget bedömer kommunen att det gör översiktsplanen till ett bra stöd vid efterföljande skeden i den fysiska planeringen.

Norra Ulvöns framtid i ett större perspektiv

Det är många yttranden som handlar om att det är viktigt att tillskapa åretruntboende, arbetstillfällen och service för Ulvöns överlevnad. Utvecklingsfrågor som lyfts gäller exempelvis busstider i kombination med färjetider och avgångar från Örnsköldsviks hamn, färjetider för fastboende och transportkostnader för material ombord på färjan, livsmedelsbutikens driftsmöjligheter och försäljning av drivmedel. Dessa frågor ligger emellertid utanför vad en översiktsplan kan påverka och reglera. Frågor som hör hemma i forum hos andra kommunala verksamheter lämnas därför över till dessa och till politiska representanter. Frågor som rör utvecklingsfrågor i allmänhet och landsbygdsutveckling i synnerhet överlämnas till tillväxtavdelningen. Frågor som rör utvecklingen av kultur- och friluftslivsturism överlämnas till Kultur- och fritidsavdelningen och Höga Kusten destination.

Transportinfrastruktur

Under samrådet har kommunen mottagit många synpunkter gällande transportinfrastruktur. Många av dessa synpunkter handlar om behov av åtgärder längs vägnätet, ofta kopplat till vägkorsningar som upplevs osäkra och/eller säkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter. Många synpunkter handlar om det statliga vägnätet.

I översiktsplanen planerar kommunen för en långsiktigt hållbar utveckling, på en övergripande nivå och oavsett väghållaransvar. Örnsköldsviks kommun är till ytan stor och det statliga vägnätet utgör en betydande stomme i infrastrukturen, för både gods- och persontransporter. På många platser saknas kommunala vägar som alternativ till det statliga vägnätet. Flera av åtgärderna som föreslås i översiktsplanen omfattar det statliga

vägnätet. Kommunen kan föreslå och framföra behovet av åtgärder på det statliga vägnätet, men kommunen har inte själv rådighet att utreda och genomföra insatser i den statliga infrastrukturen. Här behöver dialog föras med Region Västernorrland och Trafikverket. Insatser längs det statliga vägnätet behöver prioriteras gentemot andra objekt i den regionala transportplanen eller nationella transportplanen.

I översiktsplanen ligger fokuset på att lyfta större, översiktliga trafikfrågor som är viktiga främst i relation till ortsutveckling. Utveckling och underhåll av transportinfrastruktur omfattar fler nivåer och aspekter än vad en översiktsplan innehåller och det finns därför processer och forum för detta. Kommunen för en kontinuerlig dialog med Trafikverket och Region Västernorrland angående behov av åtgärder på det statliga vägnätet och lyfter där även frågor som inte finns med i översiktsplanen. Kommunen arbetar även med att ta fram en trafikstrategi.

Översiktsplaneringen är ett tidigt skede i kommunens fysiska planering. I utvecklingsinriktningen lyfts ofta strategisk viljeinriktning på lång sikt och markanvändningsanspråket är ofta inte tillräckligt klargjort för att dessa ska pekats ut i markanvändningskartan som utvecklad markanvändning. I efterföljande planering, lovprövning eller projektering kan detaljerade utredningar behövas angående exempelvis trafikförsörjning till och från ett utvecklingsområde samt trafikflödet inom området. Frågor som gäller skyltning och belysning omfattas inte av översiktsplanen. Översiktsplanen innehåller inte heller någon handlingsplan för genomförandet av det som föreslås.

Infrastruktur för gång- och cykel

Flera synpunkter lyfter säkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter längs vägnätet i kommunen. Många beskriver osäkra korsningar eller behovet av en gång- och cykelväg.

Översiktsplanens utvecklingsinriktning visar på en långsiktig vision om att skapa ett mer sammanhängande cykelstråk med förbättrade cykelmöjligheter. I framtiden förväntas både fler, längre och tyngre godstransporter på det statliga vägnätet vilket kommer att kräva insatser för att höja säkerheten för oskyddade trafikanter.

I utvecklingsinriktningen redovisas framtida cykelstråk övergripande utifrån ambitionen att knyta samman särskilda målpunkter och/eller orter samt att öka tillgängligheten och trafiksäkerheten. Några lyfts som framtida turismcykelstråk/sommarcykelstråk för att bidra till en mer hållbar besöksnäring och göra kommunen mer attraktiv för besökare. Det kan det finnas ytterligare behov av gång- och cykelinfrastruktur i kommunen. Översiktsplanen innebär inget hinder för att utveckla gång- och cykelinfrastrukturen på andra platser än de som föreslås i planen.

I planhandlingen har det i *kapitel 3.3 Kommunikationer*, förtydligats att ytterligare utredningar kommer att krävas för att konkretisera lokalisering, utformning och åtgärder för respektive sträcka. Det kan gälla åtgärder som bygdeväg, gång- och cykelväg/bana. I kapitel 4.2 Ortsbeskrivningar har strukturskisser lagts till som tydliggör vilka gång- och cykelstråk (eller sträcka av föreslaget cykelstråk) som är prioriterade inom respektive ort och vilka som ses som mer framtida cykelstråk.

Vid vidare arbete kommer det behöva göras ytterligare prioriteringar mellan olika stråk och inom föreslagna sträckor kan delsträckor och åtgärder behöva prioriteras framför andra. Flera av de föreslagna cykelstråken som behöver insatser rör det statliga vägnätet, vilket kommunen kan föreslå och framföra, men inte har rådighet över. Även här behöver dialog föras med Region Västernorrland och Trafikverket. Insatser längs det statliga vägnätet behöver prioriteras gentemot andra objekt i den regionala transportplanen eller nationella transportplanen.

Täkt i Ravesta

Under samrådet av översiktsplanen har det inkommit flertalet synpunkter avseende den pågående tillståndprocessen för en bergtäkt i Ravesta, där ett 12:6 samråd enligt miljöbalken hölls under våren 2025, vilket sammanföll med samrådstiden för planförslaget. Synpunkter har varit dels från privatpersoner, dels från föreningar/sammanslutningar. Kommunen har också fått ta del av de yttranden som skickats in i tillståndsärendet för täkten. I samrådsredogörelsen har de synpunkter som berör planförslaget hanterats och bemötts. Yttranden om den föreslagna täkten riktade till tillståndsmyndighetens prövning har tagits del av för kännedom.

Översiktsplanen inte ställning till enskilda tillståndsärenden som handläggs av en annan myndighet. Kommunens ställningstagande kring gruv- och täktverksamhet framgår i kapitel 4.1 Gemensamma riktlinjer. Kommunen är generellt emot nya gruvor och täkter i känsliga områden där konflikt kan ske med exempelvis vattenskyddsområden, riksintressen eller andra skyddade områden. Utifrån detta pekas inga nya eller utvecklade områden för gruv- eller täktverksamhet ut i planförslaget. Kommunens riktlinjer för markanvändningen materialutvinning och täkter framgår i kapitel 4.3.7. I texten framgår att det är en markanvändning med omgivningspåverkan och att hänsyn måste tas till flertalet aspekter.

Länsstyrelsen är tillståndsprövande myndighet för gruvor och täkter. Kraven på täktverksamheter återfinns i miljöbalken och handlar till stor del om att minska påverkan på miljön. Begreppet miljö inbegriper både natur, kultur, friluftsliv och människor. Kommunens roll i processen är som samrådspart. I samrådet lyfter kommunen bland annat kommunens ställningstagande i översiktsplanen och tittar på hur den tilltänkta täkten förhåller sig till de riktlinjer som finns där. Det är dock Länsstyrelsen som gör den slutgiltiga bedömningen av täktverksamheten och lämnar beslut.

5. Ändringar i översiktsplanen efter samråd

I detta kapitel redovisas de ändringar som har gjorts i planförslaget och tillhörande kartor efter samrådet. Syftet är att tydliggöra hur förslaget har utvecklats och vilka justeringar som har vidtagits för att möta framförda synpunkter. Nedan presenteras större ändringar som har gjorts i planhandling och karta kapitelvis. Kapitel där det endast har skett redaktionella ändringar redovisas inte. För att se ändringarna i sin helhet hänvisas till planförslaget.

Sammanfattning större ändringar

Planförslaget har genomgående arbetats igenom utifrån förslag till förbättringar i inkomna yttranden. Ställningstaganden av kommunfullmäktiges partier i sina yttranden har föranlett nya inriktningar i vissa planeringsfrågor, såsom vindkraft. Även egen-identifierade förbättringar har vidtagits, såsom komplettering av Ortsbeskrivningar med strukturskisser och digitalisering av utvecklingsinriktningen.

Större förändringar till granskningsförslaget är följande:

- Ett kapitel med omvärldstrender och dess påverkan på den fysiska planeringen har lagts till i *kapitel 2*.
- Illustrationerna för utvecklingsinriktningen i *kapitel 3* har digitaliserats och är nu en del av översiktsplanens kartor.
- Ortsbeskrivningarna i *kapitel 4.2* har kompletterats med strukturbilder.
- Norra Ulvön har kompletterats med riktlinjer för ön som helhet. Tre utvecklingsområden för bostäder och fyra utvecklingsområden för turism- och besöksnäring har pekats ut.
- Utvecklingsområdet Dombäck södra (industri och verksamheter) har utgått. Utvecklingsområdena Överhörns, Yttersel (båda industri och verksamheter) och Skogsvägen (tätortsbebyggelse) har lagts till.
- Tre områden för LIS har strukits runt Billsjösjön. Tre nya LIS-områden har pekats ut vid Drömmesjön, Anundsjösjön och Yttre Bergomsjön.
- Tre utvecklingsområden för vindkraft har strukits, Hästliden, Brattmyrliden väst och Hällberget. Granliden har fått ändrad avgränsning.
- Rennäringens relation till översiktsplanen har tydliggjorts tillsammans med kommunens synpunkter på riksintresse rennäring.
- Genom hela planförslaget har riktlinjer avseende miljö kvalitetsnormer för vatten och riksintressen förtydligats.
- Hållbarhetskonskvensbedömningen (Bilaga A) har reviderats och är nu en bedömning av granskningsförslaget.

Ändringar i kapitel 1

Örnsköldsvik 2040

Under rubriken *Platsbild Örnsköldsvik 2040* har text om föreningslivets möjligheter till aktiviteter och stärkta nätverk lagts till.

Förhållande till kommunens tidigare antagna översiktsplaner

I avsnittet har det förtydligats hur planförslaget förhåller sig till den fördjupande översiktsplanen för centralorten.

Ny modell för översiktsplanens innehåll

Under rubriken *Vad är en del av översiktsplanen?* har en hänvisning till var planeringsunderlagen kan hittas lagts till i texten.

Ändringar i kapitel 2

Omvärldstrender påverkar översiktsplaneringen

Hela kapitlet har lagts till planförslaget efter samrådet.

Kapitlet inleds med information om den trend- och omvärldsanalys med spaning mot år 2035, som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) gjort vilken redovisar trender som kommer att påverka det kommunala uppdraget de kommande åren. Örnsköldsviks kommun har identifierat framför allt fyra av de tio nationella identifierade trenderna som kommer att ha störst påverkan på frågor rörande den långsiktiga och strategiska markanvändningen. Vidare i kapitlet beskrivs utmaningarna ur ett lokalt perspektiv. Utmaningarna som beskrivs handlar om den demografiska utvecklingens utmaningar, ojämna livsvillkor, omställningen till ett förändrat klimat samt förmågan att hantera kriser och ökad efterfrågan på kritiska resurser.

Visioner och målbild

Under rubriken *Vision* har det kompletterats med att även *friluftslivet* och *idrottslivet* har en viktig roll i att samverka för att bidra till att människor ska vilja bo, leva i och besöka Örnsköldsvik. Under rubriken *En plats med trygghet* har meningen om att alla ska känna sig sedda, trygga och välkomna kompletterats med ordet hörda.

Globala, nationella och regionala mål, planer och strategier

Under rubriken *Folkhälsomål, Agenda 2030 och miljömål* har det lagts till att det under det övergripande målet finns åtta målområden. Det har också kompletterats med information om att de nationella målen är antagna som regionala mål för Västernorrlands län. Det har även kompletterats med en hänvisning till Bilaga A – Hållbarhetskonnekvensbedömning för en beskrivning av hur översiktsplanen bidrar till att uppfylla och påverkar Agenda 2030 och miljö kvalitetsmålen.

Under rubriken *Sveriges energi- och klimatmål 2030 och framåt* har orden sol- och vindkraft bytts ut till förnyelsebara energikällor. Information har lagts till om att översiktsplanen har gemensamma riktlinjer som bidrar till klimatstrategins mål med hänvisning till kapitel 4.1 Gemensamma riktlinjer.

En mening om att översiktsplanen bidrar till klimatstrategins mål, bland annat genom utpekandet av lämpliga områden för utbyggnad av vindkraft har tagits bort.

Hela stycket *Nationell strategier för en hållbar vindkraftsutbyggnad* har tagits bort.

Under rubriken *Regional infrastrukturplan för Västernorrland 2022–2033* har text tagits bort gällande kommunens flygplats samt utbyggnad av en ny framtida pendeltågsstation i Bjästa. I stället har det kompletterats med en hänvisning till kapitel 3 Utvecklingsinriktning, gällande kommunens långsiktiga intentioner kring utveckling av infrastruktur och kommunikationer.

Ett nytt stycke har lagts till – *Regional handlingsplan för klimatanpassning i Västernorrlands län*. Stycket beskriver hur Västernorrland arbetar med klimatanpassning på lokal och regional nivå och vilka utmaningar som förväntas uppstå, vilka möjligheter som förändrade förutsättningar kan ge samt vilka åtgärder som bör genomföras. Det har även lagts till en hänvisning till kapitel 4.1 Gemensamma riktlinjer och kapitel 6.6 Klimatrelaterade risker för kommunens syn på klimateffekter och klimatanpassning.

Mellankommunala intressen

Ett stycke har lagts till som lyfter att det kan vara intressant att ytterligare utveckla mellankommunal samverkan med exempelvis kommunerna Bjurholm och Nordmaling.

Ändringar i kapitel 3

Illustrationerna i *kapitel 3. Utvecklingsinriktning* har digitaliserats och är nu tillagda i den digitala översiktsplanen. Detta innebär att läsaren kan interagera med kartan genom att tända och släcka olika lager som är relevanta för avsnittet, samtidigt som texten läses. Lagren som blivit digitala är bebyggelse, kommunikation samt natur och friluftsliv. Det finns också underliggande lager till dessa som går att tända och släcka. I kapitel 3 har flera tillägg och justeringar gjorts för att förtydliga utvecklingsinriktningen.

Bebyggelse

Ett nytt stycke har lagts till under rubriken *Regionalt samband*, där det framhålls att en förbättrad kustjärnväg kan stärka Örnsköldsviks koppling till arbetsmarknadsregionerna både norrut och söderut samt bidra till en funktionell regionförstoring. Idbyn har tagits bort från rubriken *Närort*. Under rubriken *En attraktiv, hållbar och tillgänglig besökskommun* har det förtydligats att de attraktiva besöksmålen som beskrivs är belägna i

världsarvet Höga Kusten.

Kommunikationer

I avsnittet har ordet *lokalt* lagts till i beskrivningen av transportsystemets tillgänglighet. Under illustrationen har en förtydligande mening lagts till om att illustrationen visar både befintlig och framtida infrastruktur. Under *Viktiga förbindelser* har det kommunala och enskilda vägnätets betydelse lyfts fram. I avsnittet om *Järnvägsnätet* har text strukturerats om och stycket gällande stambanans potential för gods- och persontransporter flyttats längre ned i avsnittet. Under *Arnäsfall godsterminal* har planläggning av området lagts till som en viktig åtgärd. I avsnittet *Farleder och hamnar* har det förtydligats att hamnen i Husum är en av norra Sveriges största och att hamnen har goda möjligheter till intermodal utveckling.

I avsnittet *Flygtransporter vid Örnsköldsvik Airport* det lagts till att flygtrafiken skapar förutsättningar för en robusthet i beredskapen. Under rubriken *Stråk med förbättrade cykelmöjligheter* har ett längre stycke lagts till som beskriver att kommunen behöver planera för en långsiktigt hållbar utveckling oavsett väghållaransvar. Det beskrivs vidare att kommunen föreslår åtgärder på det statliga vägnätet och vad det innebär för genomförandet. En mening har ändrats för att förtydliga att framtida cykelstråk inte bara redovisas för att knyta samman målpunkter/orter utan även för att öka tillgängligheten och trafiksäkerheten. Det har lagts till exempel för olika typ av åtgärder längs ett cykelstråk såsom bygdeväg och gång- och cykelbana, samt att det kan komma att krävas prioriteringar mellan olika stråk och mellan delsträckor.

En hänvisning till kapitel 4.2 har lagts till för tydliggörande av prioriterade och framtida cykelstråk. Listan över framtida cykelstråk har strukturerats under två nya rubriker: *Behov av framtida cykelstråk för ökad tillgänglighet och säkerhet* samt *Behov av framtida turismcykelstråk/sommarcykelstråk*. Flera sträckor har förtydligats, justerats, tagits bort eller lagts till.

Behov av framtida cykelstråk för ökad tillgänglighet och säkerhet

Cykelstråk där stråkets sträckning har förtydligats:

- Köpmanholmen – Åmynnet – Bjästa – Framtida tåghållplats i Nätradalen – Kornsjöstrand

Cykelstråk som tagits bort:

- Köpmangatan, Bredbyn (p.g.a. att det finns befintlig gång- och cykelbana)

Cykelstråk där sträckningen har justerats:

- Bredåker – Sidensjö – Bysandviken – korsning mot By (väg 919)

Cykelstråk som lagts till:

- Örnköldsvik – Överhörns – Billsta
- Fabriksvägen, Husum (mellan Bruksvägen och Wibergsvägen)
- Skorpedsvägen – Mosjö
- Trehörningsjö centrum – Campingområdet med badplats

Behov av framtida turismcykelstråk/sommarcykelstråk

Cykelstråk där stråkets sträckning har förtydligats:

- Bjästa – Norrsvedje – Skule – Skuleskogen nationalpark (Entrè Väst)

Cykelstråk som lagts till:

- Bodum – Idbyn – Kvaved – Skede – Banafjäl – Kasabcken – Varvet – Husum via Gång- och cykelbro.

Natur och friluftsliv

Under denna rubrik har en ny mening lagts till under rubriken *Utveckling av vandringsmöjligheterna i kustområdet*, där kommunen uttrycker en positiv inställning till fortsatt vandringsutveckling i kustlandskapet.

Ändringar i kapitel 4

Gemensamma riktlinjer

Översiktsplanens grundprincip

Under denna rubrik har översiktsplanens grundprincip förtydligats.

Ekosystemtjänster

- En riktlinje gällande ekosystemtjänstanalys vid planläggning i befintliga områden har justerats.

Resursanvändning

- En riktlinje om att planläggning av nya bebyggelseområden ska skapa mångfunktionella och flexibla platser för samnyttjande har kompletterats för att inkludera även utomhusmiljöerna.

Hälsofrämjande, trygga, jämställda och jämlika miljöer

- En riktlinje har lagts till om boendeformer för människor med funktionsnedsättning.
- En riktlinje gällande ett varierat bostadsutbud har kompletterats med att kommunen även ska planera för människor som vill bo kvar.
- En riktlinje gällande tillgång till bostadsnära platser för rörelse har kompletterats med idrottsanläggningar. Tillägg har även skett med att ytorna om möjligt kan samnyttjas med offentliga platser.

Jordbruksmark

Under rubriken har den inledande texten skrivits om för att tydliggöra kommunens ställningstagande för jordbruksmarken samt hur kommunen resonerat kring ändrad markanvändning på tidigare brukad jordbruksmark.

- En riktlinje har lagts till om livsmiljöer för växt- och djurarter så långt som möjlig ska bevaras samt att dispens kan krävas.
- En riktlinje om bebyggelse och åtgärder på brukningsvärd jordbruksmark har justerats.
- En riktlinje gällande vilka värden som ska beaktas vid ny bebyggelse har kompletterats med kulturmiljö.
- En riktlinje om areella näringar och boendeintressen på landsbygden har flyttats till *kapitel 4.6.1 Jordbrukslandskapet*.

Persontrafik och godstransporter

- En riktlinje om att persontrafik ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning har lagts till.
- En riktlinje gällande utveckling av gång- och cykelnäten har kompletterats med att de även ska vara tillgängliga.
- En riktlinje om allmänhetens tillgänglighet till Ulvön och Trysunda har flyttats till *6.3.2 Påverkan på planering och utveckling - Utvecklingsmöjligheter* och riktlinjer för Höga kusten.

Vatten – en livsviktig resurs

Under rubriken har grundvatten inkluderats som en vattenmiljö/vattenförekomst. I avsnittet har även text lagts till gällande vikten och skyddet av dricksvatten.

- En riktlinje har lags till gällande flottningspåverkade vattendrag och sjöar.
- En riktlinje gällande vattenkraft har delats upp. Befintlig vattenkraft har fått en egen riktlinje.
- En riktlinje om nationella miljömål och miljö kvalitetsnormer har justerats och även fått ett tillägg om åtgärder som kan öka möjligheten att nå miljö kvalitetsnormerna.

Vatten i vår bebyggda miljö

- En riktlinje om att ta ett helhetsgrepp för dagvattenhanteringen i befintliga områden vid förtätning eller ändrad markanvändning har lagts till.
- En riktlinje gällande spill- och dricksvattenhantering vid ny exploatering har justerats.

Klimatrelaterade risker och klimatanpassning

- En riktlinje gällande geotekniska förutsättningar har kompletterats med blocknedfall.

Buller

- En riktlinje om utveckling av bebyggelse i områden påverkade av buller har delats upp. Att kommunen ska utgå från de nationella riktlinjerna för buller har fått en egen riktlinje.

Energiplanering

Rubriken *Energiplanering* har tillkommit för att samla vindkraft, solkraft och den tillkommande rubriken *Vätgas* under en rubrik.

Vindkraft

Under rubriken har texten skrivits om gällande etablering av vindkraft. Stycket beskriver vilka intressen som ska beaktas gällande både ny och befintlig vindkraft.

Solkraft

Under rubriken har texten utvecklats om etablering av solkraft i kombination med annan markanvändning samt på outnyttjade ytor.

Vätgas

Text har lagts till under rubriken för att beskriva kommunens inställning till utbyggnaden av rörledningsinfrastruktur och fördelarna som tillkommer.

Täktverksamheter

- En riktlinje gällande kommunens ställningstagande kring gruvdrift och täktverksamheter i känsliga lägen har justerats.

Rennäring

Rubrik och text har lagts in gällande rennäring och samisk markanvändning.

- En riktlinje har lagt till om hur konsultation i ärenden med särskild betydelse för samerna ska ske.

Planläggning, förhandsbesked och bygglovsprövning

- En riktlinje gällande bedömning av detaljplaners tillämpbarhet har justerats.

Ortsbeskrivningar

För alla orter har strukturskisser lagts till för att illustrera den bebyggelse- och infrastrukturutveckling som beskrivs i Ortsbeskrivningarna. Ingresstexten har kompletterats med information om tillkomsten av strukturskisser.

I samtliga Ortsbeskrivningar har redaktionella ändringar och enklare omformuleringar gjorts i texten. För samtliga orter har beskrivningen gällande service på orten tagits bort.

Husum

Beskrivningen av Husums geografiska lokalisering har skrivits om.

Bjästa

Beskrivningen av behovet av infrastrukturåtgärder har utvecklats. Det gäller särskilt Nätragatan-Sidensjövägen och trafikplatsen vid E4-Sidensjövägen samt oskyddade trafikanters målpunkter och rörelsemönster i samhället.

Bredbyn

Ett stycke har lagts till om att en bygdeväg föreslås via Näsbacken och vidare till korsningen väg 348 mot Kubbe. Det har också kompletterats med text om att trafiksäkerheten behöver förbättras genom bostadsområdet längs Junselevägen.

Köpmanholmen

I första stycket har innehållet ändrats angående ortens industrihistoria.

Det har kompletterats med text gällande ytterligare ett utvecklingsområde för bostäder vid Skogsvägen. Det har även lagts till text om att en bygdeväg föreslås genom Hummelvik, vilken i framtiden kan anslutas till ett förbättrat gång- och cykelstråk till Skule.

Mellansel

Justeringar har gjorts gällande Mellansels historiska bebyggelseutveckling. Det har kompletterats med information gällande den större industrin och arbetsgivaren på orten.

Ett stycke som rör förtätning utifrån befintlig bebyggelsestruktur och att det finns ett antal planlagda och obebyggda tomter i Mellansel har omarbetats. Exemplet på platser för förtätning/kompletteringar har tagits bort, liksom meningen om att inga utvecklingsområden föreslås för bostäder.

Det har kompletterats med information om att ett nytt verksamhetsområde pekas ut väster om Yttersel.

Gällande stycket som lyfter behovet av förbättrad gång- och cykelinfrastruktur längs med Hantverkarbacken, så har meningen kompletterats med förslag om en förlängning av befintlig bygdeväg.

Skorped

Omarbetningar har gjorts gällande beskrivningen av Skorpeds utveckling. Text om att inga specifika utvecklingsområden föreslås har tagits bort. Det har också tagits bort text om att det i framtiden, om Skorped växer och förtätas, kan uppkomma ett behov av förbättrad infrastruktur för gång- och cykel till skolan. Det har lagts till text om att en bygdeväg föreslås längs med Skorpedsvägen till Mosjö för att förbättra trafiksituationen för oskyddade trafikanter.

Långviksmon

Omarbetningar har gjorts gällande beskrivningen av Långviksmons utveckling då text om att inga specifika utvecklingsområden föreslås har tagits bort.

Trehörningsjö

Det inledande stycket rörande Trehörningsjöns utveckling har justerats. Text har tagits bort gällande att inga nya utvecklingsområden föreslås för bostadsbebyggelse då det i Trehörningsjö finns möjlighet till förtätning samt ett antal planlagda och obebyggda tomter.

Stycket gällande järnvägsöverfarterna i Trehörningsjö har omarbetats med mera utvecklad information om överfarternas betydelse. Text som gäller Trafikverkets intentioner har tagits bort.

Ulvöhamn

Under denna rubrik har hela utvecklingsbeskrivningen omarbetats. De större ändringarna i Ortsbeskrivningen beskrivs nedan.

Det har kompletterats med information om att det i både Ulvöhamn och Fjären finns utpekade utvecklingsområden för bostäder, där ny bebyggelse ska harmonisera med den befintliga miljön och bevara området unika karaktär. Det har också kompletterats med text om att utvecklingsområden för turism- och besöksnäring pekas ut i Ulvöhamn, med målet att skapa fler bäddar, attraktioner och aktiviteter som kan locka besökare året runt. En mening har lagts till vilken lyfter behovet av en helikopterplatta för att förbättra tillgängligheten och säkerheten på Ulvön.

Sidensjö

Avsnittet har kompletterats med information om att ett nytt LIS-område föreslås vid Drömmesjön.

Det sista stycket gällande infrastrukturfrågor har omarbetats till stor del. En komplettering som gjorts handlar om att det längs sträckan Bredåker-Sidensjö-Bysandviken-korsning mot By finns behov av att förbättra gång- och cykelinfrastrukturen för att öka tryggheten för oskyddade trafikanter. Det har också lagts till information om hur oskyddade rör sig i samhället och att det finns behov av att se över situationen för oskyddade trafikanter vid korsningen Angermannus väg (väg 908) – Ö-viksvägen (väg 335) samt korsningen Ö-viksvägen (väg 335) – väg 908 – Väg 894.

Bebyggda områden

Mångfunktionell bebyggelse, tätort MBT

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen MBT

- En riktlinje har tagits bort gällande att olika typer av funktioner ska eftersträvas för en levande, hållbar livsmiljö under flera timmar på dygnet.

Pågående markanvändning

Under denna rubrik har det kompletterats med text gällande principer för tillkommande bebyggelse.

Ändrad markanvändning

Under denna rubrik har det kompletterats med text gällande principer för tillkommande bebyggelse. Samtliga utvecklingsområden har kompletterats med text gällande platsens avrinningsområde.

Utvecklingsområden som har justerats:

Skolbackens förlängning (Bredbyn)

- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse för naturvård samt Natura 2000-område, Moälven.

Öster om dammen (Husum)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats gällande Husåns värden och närhet till strandlinjer.
- En riktlinje har lagts till gällande fornlämningar.
- En riktlinje har justerats gällande Husåns värden.

Kläppa (Köpmanholmen)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande *HELCOM* Marine Protected Area (*MPA*).

Molidenvägen (Moliden)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande riksintresset naturvård.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till naturvärden.
- En riktlinje har lagts till gällande skyddade vattendrag samt olika behov av utredningar.

Nytt utvecklingsområde i planbeskrivning och karta:

Skogsvägen (Köpmanholmen)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Småskaliga bebyggelsestråk, bostadsbebyggelse SBB

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen SBB

- En riktlinje har lagts till gällande att bebyggelseutveckling ska ske med hänsyn till de karaktärsdrag och kulturmiljövärden som finns bland befintlig bebyggelse.

- En riktlinje gällande planering av mark- och vattenanvändning inom världsarvet Höga Kusten har ändrats.

Ändrad markanvändning

Under denna rubrik har det kompletterats i samtliga utvecklingsområdets beskrivningar med text gällande platsens avrinningsområde.

Utvecklingsområden som har justerats:

Vågnäsvägen (Norrvåge)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande vägens standard och cykelförbindelser.

Munkudden (Gullvik)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande vägens standard, cykelförbindelser, riksintresseområde och världsarvsområde.
- En riktlinje har lagts till gällande utredningsbehovet av påverkan på riksintresse och världsarvet.
- En riktlinje gällande strandskydd har ändrats.
- Avgränsning i kartan har justerats. Den del som omfattas av riksintresse tas bort och mark väster om området inkluderas.

Nya utvecklingsområden i planbeskrivning och karta:

Ulvön Kyrkbacken (Norra Ulvön)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Fjären Södra (Norra Ulvön)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Fjären Norra (Norra Ulvön)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Verksamheter - industri och verksamhetsområde VIV

Pågående markanvändning

Mark norr om Bjästagården ersätts med markanvändning, Verksamheter – industri och verksamhetsområde i kartan.

Ändrad markanvändning

Under denna rubrik har det i samtliga utvecklingsområden kompletterats med text gällande platsens avrinningsområde samt områdets avstånd till kollektivtrafik.

Dombäck Södra (Husum) har tagits bort från översiktsplanen och marken ersätts med markanvändning Landsbygd – Skogslandskap.

Utvecklingsområden som har justerats:

Norrsvedje (Bjästa)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande grundvattenförekomst.
- En riktlinje har lagts till gällande påverkan på riksintresse E4 och behov av vidare utredningar.
- En riktlinje har lagts till gällande att området ligger inom avrinningsområde för känsligt vattendrag.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till grundvattenförekomsten.
- En riktlinje gällande strandskyddet för vattendrag har ändrats.

Västra (Björna)

- En riktlinje har lagts till gällande förorenad mark.

Sörmesunda (Bredbyn)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande riksintresset Moälven och dess höga naturvärden. Skrivning om strandskydd för bäckar/vattendrag har tagits bort.
- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse för naturvård samt Natura 2000-område Moälven.
- En riktlinje har lagts till gällande förorenad mark.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.
- En riktlinje gällande strandskyddet för vattendrag har ändrats.

Dombäck Norra (Husum)

- En riktlinje har ändrats gällande anslutningar till E4.
- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse för väg E4.
- En riktlinje har lagts till gällande förorenad mark.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.

Lunnalsbacken (Idbyn)

- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse väg E4.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.

Hållen (Moliden)

- I områdesbeskrivningen har text kompletterats gällande riksintresset för transformationsnätet och dess påverkansområde. Skrivning om strandskydd för bäckar/vattendrag har tagits bort.
- Områdets avgränsning har justerats i kartan så att den inte överlappar med riksintresse för transmissionsnätet.
- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse för transmissionsnätet.

- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.
- En riktlinje gällande riksintresse för naturvård samt Natura 2000-område, Moälven har ändrats.
- En riktlinje har lagts till gällande jordbruksmark.

By (Sidensjö)

- En riktlinje har lagts till gällande fornlämningar.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.
- En riktlinje gällande strandskyddet för vattendrag har ändrats.

Utvecklad markanvändning

Hamnområdet (Köpmanholmen)

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text gällande kulturmiljöprogram, platsens avrinningsområde samt områdets avstånd till kollektivtrafik.
- En riktlinje har lagts till gällande Höga Kusten-leden och dess värden.
- En riktlinje har lagt till gällande hänsyn till grundvattenförekomsten.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.
- En riktlinje har ändrats gällande grön länk genom området.

Nya utvecklingsområden i planbeskrivning och karta:

Yttersel (Mellansel)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Överhörnäs

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Verksamheter - transportintensiva verksamheter VIT

Ändrad markanvändning

Under denna rubrik har det kompletterats i samtliga utvecklingsområden med text gällande platsens avrinningsområde samt områdets avstånd till kollektivtrafik.

Långviksmons stickspårsområde (Långviksmon)

- En riktlinje har lagts till gällande grundvattenförekomst.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.

Karlsviken (Trehörningsjö)

- En riktlinje har ändrats gällande strandskyddet för vattendrag.
- En riktlinje har lagts till gällande förorenad mark.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till känsligt vattendrag.

Större besöksanläggning VIB

Pågående markanvändning

Bredbyn Olympia

- Markområdet har utökats i kartan.

Materialutvinning och täkter VIM

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen VIM

- En riktlinje har ändrats gällande utveckling av nya täkter.

Transportinfrastruktur

Större väg TIV

Under denna rubrik har det förtydligats att det transporteras *stora volymer* farligt gods på vägnätet i Örnsköldsviks kommun.

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen TIV

- En riktlinje har lagts till gällande att trafikförsörjningen till och från ett område ska utredas i ett tidigt skede vid utbyggnad av större verksamhets- och bostadsområden.

Ändrad markanvändning

Utvecklingsområden som har justerats:

Överhörnäs

- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till eventuella fornlämningar i området.

Resecentrum/tåghållplats TIR

Utvecklad markanvändning

Rubrik och innehåll har tagits bort.

Hamnområde TIH

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen TIH

- En riktlinje har kompletterats med en hänvisning till Lagen om skydd mot olyckor (LSO) 2 kap 4§.
- En riktlinje har lagts till gällande anläggningar för latrintömning och båtbottevätt.

Ändrad markanvändning

Utvecklingsområden som har justerats:

Åskärs hamnpir

- Områdesbeskrivningen har kompletterats gällande att området täcker en marin naturtyp som ingår i art- och habitatdirektivet.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till höga naturvärden i vattenområdet.

Köpmanholmens hamn

- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till grundvattenförekomsten.

Farled TIF

Pågående markanvändning

Kartan har kompletterats med sjöfartsleder som fått markanvändningen Farled TIF.

Flygplats TIA

Under denna rubrik har text justerats gällande flygplatsens roll som beredskapsflygplats. Det har även gjorts kompletteringar gällande närhet till vattenskyddsområde och grundvattenförekomst och om beaktan kopplat till detta.

Under rubriken *Flygplats och buller* har text ändrats gällande beräknade områden för bullrets utbredning samt bostadsutveckling i förhållande till bullerexponering. En hänvisning till planeringsunderlaget har lagts till.

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen TIA

- En riktlinje har justerats gällande uppförande av nya bostäder inom utpekade områden kring Örnsköldsvik Airport.
- En riktlinje har kompletterats om att även grundvattenförekomster ska beaktas vid utveckling av Örnsköldsvik Airport

Tekniska anläggningar

Vindkraft TAV

Under rubrik *Vindkraftsutveckling i Örnsköldsviks kommun* har text ändrats, de större ändringar beskrivs nedan.

När det gällande kommunens vilja att skapa förutsättningar för lokalt producerad energi har det förtydligats att det gäller både behov inom kommunen och nationellt. Det har kompletterats att hänsyn även kan behöva tas till sjöfarten när det gäller vindkraftsutveckling. Gällande att nya vindkraftverk bör undvikas inom och i anslutning till områden med höga friluft-, natur eller kulturvärden så har det kompletterats att det även gäller i nära anslutning till bostäder.

Ny text har lagts till som berättar om kommunens ställningstagande gällande nya vindkraftsområden. Kommunen kommer inte peka ut några nya vindkraftsområden då Örnsköldsvik har tagit ett stort ansvar gällande fossilfri energiproduktion samt att många

andra viktiga intressen skulle påverkas negativt vid exploatering. Framtida möjligheter gällande landbaserad vindkraft inom kommunen är begränsad.

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen TAV

- En riktlinje har lagts till gällande riksintresse för transmissionsnätet och att samråd ska ske med Svenska kraftnät.
- En riktlinje gällande att samråd ska ske med Örnsköldsviks Airport har lagts till.
- En riktlinje om att kontakt ska tas med Försvarmakten har lagts till.
- En riktlinje gällande riktlinje för ljudnivåer har justerats och specifika riktvärden har tagits bort.
- En riktlinje har lagts till om samråd ska ske med berörd sameby.
- En riktlinje gällande vindkraftsverk och rödlistade fågelarters revir och häckningslokaler har tagits bort.
- En riktlinje har tagits bort gällande vindkraftsverk placering vid branter.
- En riktlinje gällande konsultation med samebyar och/eller Sametinget har tagits bort.

Utvecklad markanvändning

Under rubriken har en mening formulerats om gällande naturvärdes-, fågel- och fladdermusinventeringar vid tillståndsprocesser.

Utvecklingsområden som har justerats:

Granliden

- Det förslagna markområdet för utvecklingsområdet har justerats i kartan.
- Områdesbeskrivningen har ändrats till stor del. I huvudsak gäller justeringarna områdets storlek, lokalisering, naturvärden, riksintresse för vindkraft och riksintresse för rennäring.
- En riktlinje har skrivits om angående hänsyn till naturreservat. Meningen om att verk inte bör placeras i direkt anslutning till naturreservatet har tagits bort.
- En riktlinje har tagits bort gällande samråd i tidigt skede med Försvarmakten.
- En riktlinje har lagts till gällande samråd och dialog med berörd sameby och påverkan på rennäringen.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till eventuella fornlämningar i området.

Stormyrberget

- Områdesbeskrivningen har kompletterats angående nyckelbiotoper.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till eventuella fornlämningar i området.

Bursjöliden

- Områdesbeskrivningen har kompletterats med text angående rennäringens vinterbetesmarker och riksintresse för rennäring samt förekomst av äldre skog.
- En riktlinje har tagits bort gällande samråd i tidigt skede med Försvarsmakten.
- En riktlinje har lagts till gällande samråd och dialog med berörd sameby och påverkan på rennäringen.
- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till eventuella fornlämningar i området.

Ändrad markanvändning

Utvecklingsområden som har tagits bort från planbeskrivning och karta:

Utvecklingsområdena nedan som har tagits bort och ersatts med markanvändning Landsbygd -Skogslandskap:

- Hästliden
- Brattmyrliden
- Hällberget

Större kraftledning och ställverk TAE

Avsnittet har kompletterats med information om att flera luftledningar i kommunen utgör riksintresse för transmissionsnätet enligt 3 kap. 9 § MB. Det har också kompletterats med ett nytt stycke angående att befintliga ledningar behöver skyddas för framtida behov samt att det finns restriktioner vid ledningarna för att upprätthålla ledningens säkerhet samt människors hälsa och säkerhet.

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen TAE

- En riktlinje har lagts till om att samråd ska ske med Svenska kraftnät inom riksintresse för transmissionsnätet.
- En riktlinje om påverkansområde för riksintresse för transmissionsnätet har lagts till.
- En riktlinje gällande riskavstånd mellan ledningar och verksamheter har lagts till.
- En riktlinje gällande att samråd ska ske med Örnsköldsviks Airport har lagts till.
- En riktlinje om magnetfält har justerats. Specifika värden och avstånd har tagits bort.
- En riktlinje gällande samråd med Svenska kraftnät har justerats till att gälla transmissionsnätsledning och -stationer.

Pågående markanvändning

Transmissionsnätets buffertzona har justerats i plankartan så att den följer riksintressets gränser.

Materialåtervinning och deponi TAM

Under rubriken *Avfallshantering som en del i ett hållbart samhälle* har meningen tagits bort gällande avsaknaden av avfallsanläggningar för ett antal avfallsslag, exempelvis bygg och rivningsavfall i fraktionerna glas, plast och gips.

Landsbygd

Jordbrukslandskap LBJ

Under rubriken *Levande landsbygd och jordbruksmark* har ett stycke skrivits om. Det nya stycket har utvecklats och tydliggjorts gällande kommunens syn på värnandet av jordbruksmark. Det har även tydliggjorts att jordbrukslandskapet omfattar flera motstående intressen.

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen LBJ

- En riktlinje har lagt till gällande förhållandet mellan areella näringar och boendeintressen på landsbygden.
- En riktlinje har justerats gällande jordbrukslandskapets värden och det generella biotopskyddet.

Västerhusområdet

- Under denna rubrik har texten kompletterats gällande att det finns flertalet fornlämningar i Västerhus som utgör betydelsefulla historiska och kulturella arv.
- En riktlinje har lagts till gällande att hänsyn ska tas till eventuella fornlämningar i området.

Norra Ulvön - Norrbyn och Sörbyn

- Efter samrådet har nytt stycke lagts till som beskriver och anger lokala riktlinjer för jordbrukslandskapet på Norra Ulvön – Norrbyn och Sörbyn.
- Avgränsningarna i kartan gällande Landsbygd – Jordbrukslandskap Norrbyn och Sörbyn har justerats.

Skogsbrukslandskap LBS

Under denna rubrik har ett stycke lagts till gällande samernas användning av skogsbrukslandskapet.

Turism- och besöksnärlingslandskap LBT

Pågående markanvändning

Kartan har justerats och områden nedan har tilldelats markanvändning Landsbygd – Turism och besöksnärlingslandskap:

- Myckelgensjö campingplats
- Kubbe-Norrflärke, badplats Flärken
- Norr om Bjästa, Kornsjöstrand

- Molidens Folkets park
- Bysandviken får markanvändning
- Lemesjö By
- Brynge Kulturområde
- Näske Lax får markanvändning

Ändrad markanvändning

Nya utvecklingsområden i planbeskrivning och karta:

Gullviks camping

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Ulvö hotell

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Brännudden

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Ulvö camping

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Fjären hamnpir

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Grön infrastruktur

Tätortsnära natur GIT

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen GIT

- En riktlinje har ändrats gällande att storvuxna äldre träd har särskilt höga värden och ska bevaras.

Naturområden GIN

Pågående markanvändning

Kartan har justerats och områdena nedan har tilldelats markanvändningen Grön infrastruktur – Naturområden i kartan:

- Trattbergsjön
- Stor-Hustjärnskogen

Friluftsområden GIF

Under rubriken har den första meningen som beskriver markanvändningen ändrats.

Pågående markanvändning

Kartan har justerats och området nedan har tilldelats markanvändningen Grön infrastruktur – Friluftsområden:

- Köpmanholmen - Herrgårdsudden

Vatten

Kust och skärgård VKS

Riktlinjer som kompletterar de gemensamma riktlinjerna för alla områden med beteckningen VKS

- En riktlinje har lagts till om att vattenbruk endast ska tillåtas i form av landbaserade slutna system.
- En riktlinje har tagits bort gällande att vattenbruk, med i synnerhet öppna system, ska prövas mycket restriktivt.

Ändringar i kapitel 5

Under rubriken *Lagstiftning och formella krav* har en mening lagts till om att strandskyddet är ett generellt skydd.

Riktlinjer för LIS-prövning

Riktlinjer vid all LIS-prövning i Örnsköldsviks kommun

- En riktlinje gällande att LIS-dispens vid sjöar har ändrats.
- En riktlinje har lagt till om hur konsultation i ärenden med särskild betydelse för samerna ska ske.

LIS-områden där samtliga LIS-dispensskäl kan prövas

Under denna rubrik har det kompletterats i samtliga LIS-områdets beskrivningar med text gällande platsens avrinningsområde och riktlinje gällande fri passage har ändrats.

LIS-områden som har justerats:

Torrvattnet (Myckelgensjö)

- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.
- En riktlinje har ändrats gällande riskområde för ras, skred och erosion.

Djupsjön (Skorped)

- Under rubriken *Riksintressen* har text kompletterats gällande bedömning av påverkan av riksintressets värden.
- En riktlinje har kompletterats gällande ekologiskt känsligt område.
- En riktlinje har lagts till gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.
- En riktlinje har lagts till gällande översvämningsskartering.

Önskasjön (Trehörningsjö)

- Områdets avgränsning har justerats i kartan.
- Under rubriken *Riksintressen* har text kompletterats gällande bedömning av påverkan av riksintressets värden.
- En riktlinje har lagts till gällande riskområde för ras, skred och erosion.

Nya LIS-områden i planbeskrivning och karta:

Yttre Bergomsjön (Bjästa)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

LIS-områden – bostäder

Under denna rubrik har det kompletterats i samtliga LIS-områdets beskrivningar med text gällande platsens avrinningsområde och riktlinje gällande fri passage har ändrats.

Grysjön (Banafjäl)

- Under rubriken *Motivering till utpekande* har den ort som områdets utveckling bidrar till ändrats.

Skulesjön (Bjästa)

- Områdets avgränsning har justerats i kartan.
- En riktlinje har lagts till gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har tagits bort gällande risk för ras, skred och erosion.

Peresjön (Björna)

- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.

Ledningssjön (Björna)

- En riktlinje har lagts till gällande förändring av vattentransport i området.

Norra Björnsjön (Björna)

- Under rubriken *Jordbruksmark* har text ändrats gällande jordbruksmark.
- En riktlinje har lagts till gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har lagts till gällande jordbruksmark.

Sörmesunda (Bredbyn)

- En riktlinje har lagts till gällande hänsyn till bevarandeplan (*Moälven SE0710164*).
- En riktlinje har lagts till gällande bryggor.
- En riktlinje har lagts till gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har lagts till gällande översvämningskartering.

Gensjösjön (Bredbyn)

- Området har fått ny avgränsning i kartan samt delats in i två geografiska delar.
- Under rubriken *Riksintressen* har en mening kompletterats med riksintresset naturvård.
- Under rubriken *Jordbruksmark* har text ändrats gällande jordbruksmark.
- En riktlinje har lagt till gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har tagits bort gällande ras, skred och erosion.

Valmsjön (Bredbyn)

- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.

Lill-Hundsjö (Gideå)

- Områdets avgränsning har justerats i kartan.
- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.

Kärrensö (Hemling)

- En riktlinje har tagits bort gällande samråd med sameby.

Svedjeudden (Långviksmon)

- Områdets avgränsning har justerats i kartan.
- En riktlinje har tagits bort gällande risk för ras, skred och erosion.

Djupsjön har fått nytt namn *Djupsjöviken* (Mellansel)

- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.

Anundsjösjön (östra delen) (Mellansel)

- En riktlinje har lagts till gällande bevarandeplan (*Moälven SE0710164*)
- En riktlinje har ändrats gällande förändring av vattentransport i området.
- En riktlinje har tagits bort gällande risk för ras, skred och erosion.
- En riktlinje har ändrats gällande ekologiskt känsligt område, riksintresset naturvård och Natura 2000-område.

Trehörningsjön (Trehörningsjö)

- Områdets avgränsning har justerats i kartan.
- En riktlinje har tagits bort gällande risk för ras, skred och erosion.

Nya LIS-områden i planbeskrivning och karta:

Österfannbyn (Bredbyn)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

Drömmesjön (Sidensjö)

- Området har försetts med områdesbeskrivning och lokala riktlinjer.

LIS-områden har tagits bort från planbeskrivning och karta:

LIS-områdena nedan som har tagits bort och ersatts med markanvändning Landsbygd - Skogslandskap:

- Billsjösjön/Nässjön- Klövnäset LIB-17
- Nolåsviken-västerbillsjö LIB-18
- Lövsjö och komnäsviken LIB-19

LIS-områden – besöksnäring

Under denna rubrik har det kompletterats i samtliga LIS-områdets beskrivningar med text gällande platsens avrinningsområde och riktlinje gällande fri passage har ändrats.

Gideälven (Björna)

- En riktlinje har lagts till gällande utformning av VA-anläggning.

Mosjön (Banafjäl)

- Under rubriken *Motivering till utpekande* har den ort som områdets utveckling bidrar till ändrats.
- En riktlinje har lagts till gällande fornlämningar.
- En riktlinje har lagts till gällande grundvattenförekomst.

Ändringar i kapitel 6

Riksintressen och kommunens synpunkter

Ett nytt stycke har lagts till med hänvisning till Bilaga C där alla riksintressen finns samlade. Under *Generellt förhållningsätt till riksintressen* har det lagts till att även åtgärder utanför ett riksintresseanspråk kan orsaka skada och behöver beaktas.

Kommunens synpunkter på riksintressen har omstrukturerats och synpunkterna på riksintresse kommunikationer och riksintresse rennäring har nu egna rubriker. Under rubriken *Kommunens synpunkter på riksintresse kommunikationer* har vägarnas samhällsviktiga funktioner ut beredskapshänsyn lyfts för väg 1067 anslutningen Örnköldsvik – Örnköldsviks Airport samt för väg 1075 anslutningen Husum – E4 – Örnköldsviks Airport. Rubriken *Riksintresse rennäring* har lagts till och fått ett nytt inledande stycke varefter rubriken *Kommunens synpunkter på riksintresse rennäringar* återfinns.

Totalförsvarets intressen

I avsnittet har det förtydligats att beredskapsfrågorna grundas i kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Under rubriken *Lokaliseringar* har den första meningen omformulerats med fokus på hela totalförsvaret. Den tekniska infrastrukturen har lagts till som en viktig aspekt under rubriken *Försörjningsberedskap*.

Under rubriken *Riksintressen* har en mening om antalet riksintressen för totalförsvaret inom kommunen strukits. Ett nytt stycke har lagts till om och med rubriken *Riksintresse för transmissionsnätet*. Stycket informerar om transmissionsnätets användning och samhällsfunktion. I avsnittet *Områden av betydelse för civila flygplatser* har text om riksintressen och civila flygplatser omformulerats.

Höga kusten – ett rikt landskap med många intressen

I den inledande texten till kapitlet har det förtydligats att kommunen berörs av delar av riksintresset och världsarvet Höga kusten.

Riksintressebeskrivning Höga Kusten

I det första avsnittet har det förtydligats att riksintresset Höga Kusten utgör en mindre del av det större område som benämns Höga Kusten inom Västernorrlands yta samt att riksintresse ligger inom Kramfors och Örnsköldsviks kommun. Längre ner i avsnittet har text lagts till om att även Kvarkens skärgård sedan 2006 ingår i världsarvet Höga Kusten.

Påverkan på planering och utveckling - Utvecklingsmöjligheter

Rubriken har ändrats till *Bevara och utveckla i Höga Kusten*. I andra stycket har text om Skuleskogen, slitage och att avlasta Höga kusten-leden tagits bort. Vidare har text om utveckling av vandringsledsystemet i de norra kustdelarna omformulerats för att lyfta möjligheten till kustnära vandring. I text om att lyfta fler attraktiva besöksmål i kommunen har fokus flyttats från att avlasta Höga kusten till att erbjuda fler platser utöver Höga kusten.

Riktlinjer Höga Kusten

- En riktlinje gällande skogsbruket har justerats. Text om slutavverkning har tagits bort.
- En riktlinje med hänvisning till kapitel 4.1 för reguljär båttrafik har tagits bort.
- En riktlinje gällande tillgängligheten för allmänheten till Ulvön och Trysunda har lagts till.

Norra Ulvön

I det första stycket har det förtydligats att Norra Ulvön ska ses som en centralpunkt i Höga Kustens skärgård. Det har även förtydligats att enbart Ulvöhamn är reglerat med områdesbestämmelser medan både Ulvöhamn och Sandviken är riksintressen för kulturmiljövård. Texten kring den pågående utredningen för Norra Ulvön har uppdaterats.

Efter samrådet har lokala riktlinjer lagts till för Norra Ulvön, Fjären och Ulvöhamn.

Kulturmiljö

Det inledande avsnittet under rubriken har skrivits om. Texten är komprimerad men informationen är nästintill oförändrad. Text om det immateriella kulturarvet har tagits bort. Under rubriken *Värdefulla kulturmiljöer* har texten skrivits om men informationen är nästintill oförändrad. Under rubriken *Kulturmiljöer och förändringar* har text skrivits om för att mer utförligt beskriva hur olika kulturmiljöer ska användas och tillvaratas.

- En riktlinje gällande hur kommunen ska agera avseende kulturmiljövärden har lagts till.

Kartan har kompletterats med lager för kulturmiljövärden i kommunens Kulturmiljöprogram 2000.

Klimatrelaterade risker

Under rubriken *Ras, skred och erosion* har text lagts till med information om blocknedfall och bergras.

Förorenad mark

Ett avsnitt med rubriken *Fiberbankar* har lagts till med text om bakgrund, risker och ansvarig tillståndsmyndighet för dessa föroreningar i sedimenten.

Köpmanholmen

En punkt i listan för vad länsstyrelsen förelagt vissa fastighetsägare i området har ändrats. Markarbeten ska följa länsstyrelsen beslut om föreläggande om skyddsåtgärder.

Kommunalt markinnehav

- En riktlinje om behovet av kommunalt ägande i områden av intresse har kompletterats med riksintresseområden.

Planeringsunderlag

Översiktsplanens planeringsunderlag har kompletterats med kartlager för:

- Jordbruksblock
- Farled
- Reningsverk
- Riksintresse transmissionsnät

Redaktionella ändringar

Språket har setts över, bearbetats och justerats enligt inkomna synpunkter. Direkta fel har korrigerats. Formuleringar har förtydligats och förenklats för bättre klarspråk. Språkregler har setts över och texten ändrats därefter.

